

Tápióság Község Önkormányzata

Tápióság Község Településfejlesztési koncepciója

Jóváhagyva a
97/2018. (IX.27.) sz. képviselő-testületi határozattal

2018. szeptember

Pest megyei Terület-, Település-, Környezet

Tervező és Tanácsadó Kft.

1085 Budapest, Kőfaragó u. 9.

Tel: 267 05 08, 267 70 78

E-mail: pestterv@pestterv.hu

www.pestterv.hu

Felelős tervező:

Károlyi János	szakképesítés: okl. geográfus,
területrendező vezető tervező	okl. szociológus
	építész kamarai névjegyzéki szám: 13-1017
	tervezői jogosultság: TR

Ügyvezető igazgató:
Schuchmann Péter

Tartalom

Bevezetés	4
Tápióság jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan ..	5
Tápióság jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan	6
Településfejlesztési elvek.....	8
A település átfogó fejlesztését szolgáló célok	9
Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása.....	10
A fejlesztési célok tartalma	13
Idegenforgalomra alapozott gazdaságfejlesztés, ökoturizmus, attrakciófejlesztés, turisztikai programcsomagok.....	13
Gazdaságfejlesztés és munkahelyteremtés az agrárgazdaságban	18
A fiatalok megtartása, minőségi lakókörnyezet és magas színvonalú ellátás biztosítása minden korosztály számára	21
A község arculatának fejlesztése az „Ökoság” programmal összhangban	25
A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	30
A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	32
Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére	32
A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer	33
Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére	34

Bevezetés

Tápióság nem rendelkezik a hatályos jogszabályi követelményeknek eleget tevő elfogadott településfejlesztési koncepcióval. Az elmúlt két évtized során számos jelentős változás következett be a községben, a járásban, a szűkebb és tágabb környezetben, beleértve a Pest megyében lezajlott változásokat is. Az elmúlt évek során és a közelmúlt közigazgatásban végbement és az intézményi feladat ellátási viszonyok terén bekövetkezett változások, a gazdasági válság hatásai és a településfejlesztést is érintő jogszabályi változások együttes ismeretében döntött úgy Tápióság Község Képviselőtestülete, hogy új településfejlesztési koncepciót készít a településrendezési eszközei felülvizsgálata és módosítása keretében. A most elkészült dokumentum támaszkodik a közelmúltban elkészült „Tápióság - Fejlesztési Program” c. dokumentumra, és emellett épít egyrészt az önkormányzat által készített, illetve a községet érintő kapcsolódó tárgyú koncepciókra, tervekre, programokra, a partnerségi egyeztetések során gyűjtött információkra, és figyelembe vette azokat a körülményeket, amelyek a község fejlesztésére hatással lehetnek. Mindezek beépültek ebbe az új jogszabályi követelmények szerint készült településfejlesztési koncepcióba.

Korszerű, helyi konszenzuson alapuló fejlesztési és rendezési, szabályozási dokumentumok nélkül a település felkészületlen a területi folyamatok kezelésére, kisebb az esélye a fejlesztési támogatások megszerzésére, az itt élő polgárok életminősége javítására, illetve a helyi gazdaság, közte kiemelten az ökoturizmus és az agrárágazat hatékony fejlesztésére. E konszenzus kialakítása érdekében a településfejlesztési koncepció céljai, javaslatai széleskörű partnerségen alapulnak.

Tápióság településfejlesztési koncepciójának kidolgozása a járási (kistérségi) összefüggések, az egész Tápió mente, valamint a tágabb Pest megyei hatások figyelembevételével, de alapvetően a helyi adottságokra, értékekre és érdekekre alapozottan történt. Cél, hogy Tápióság kapcsolódjon a 2013 decemberében elfogadott Nemzeti Fejlesztés 2030 dokumentum és Pest megye új, 2013 decemberében elfogadott területfejlesztési koncepciójának és 2014-ben jóváhagyott területfejlesztési programjának releváns célkitűzéseire illetve programpontjaihoz, és a megyei Integrált Területi Programban foglaltakhoz, amelyek az uniós forrásokhoz való hozzájárulást nagyban meghatározzák.

Jelen dokumentum, a településfejlesztési koncepció célja és feladata a település fejlesztésénél figyelembe vehető pozitív adottságok és előnyök, illetve a fejlesztést megnehezítő, akadályozó negatív tényezők és konfliktusterületek feltárása, a település jövőképe megfogalmazása és a fő fejlesztési irányok, prioritások kijelölése, amelyek - területi vonatkozásait is figyelembe véve - iránymutatásul szolgálnak majd az elkövetkező időszak települési szintű ágazati fejlesztéseire és a településszerkezeti terv és a településrendezési szabályozás felülvizsgálatához.

Tápióság településfejlesztési koncepciója megalapozásakor egyaránt szükséges figyelembe venni a belső, települési erőforrásokat és adottságokat, valamint a külső környezet, a tágabb térség (a Tápió mente természeti, táji és történelmi értelemben is rokon térsége) nyújtotta lehetőségeket, kereteket. A településfejlesztési koncepció keretében a tágabb térség fejlesztési céljai szolgálnak, konkrétan, Tápióság tervezett fejlesztései akkor lehetnek sikeresek, ha azok összhangban vannak és

minél több szálon kapcsolódnak Pest megye e térségre megfogalmazott fejlesztési céljaival. Pest megye területfejlesztési koncepciója célként, Pest megye területfejlesztési programja programelemként tartalmazza a lemaradásban lévő Tápió mente (Nagykátai) térség - amelyhez Tápióság is tartozik - felzárkóztatásával kapcsolatos feladatokat. A megyei program egyebek mellett *az agrárvertikum jövedelemtermelő képességének növelését, a turizmus dinamikus pályára állítását, a térségi kapcsolatok megerősítését, a térség humán erőforrásának fejlesztését, az alkonygazdaság (silver economy) megtelepedésének elősegítését és a helyi kultúra-, és közösségek fejlesztését* tartja a kistérség támogatott fejlesztési irányának, mely programhoz összesen 4 milliárd forint forrást is rendel. Tápióság helyi céljai meghatározása során érdemes megtalálni a kapcsolódási pontokat e megyei programelemekhez.

Tápióság jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Tápióság jövőjét jelentő fejlesztési koncepciónak és az „ÖkoSág” programnak alapelve a következő:

- a természeti adottságokat kihasználva,
- a programlehetőségeket összegyűjtve,
- a szükséges infrastrukturális háttérrel biztosítva,
- alapos marketingkonceptiót kidolgozva,
- együttműködve a helyi vállalkozásokkal,
- ösztönözve új mikro- és kisvállalkozások létesítését,
- összehangolt feladatokat megfogalmazva

a környező, hasonló, de más értékekkel rendelkező településekkel Tápióság község és az egész Tápió-vidék ismertté váljon a térképen, és az értékeket kereső, pihenni vágyó emberek, családok körében.

Meg kell, hogy legyen a törekvés a munkahelyteremtésre és a vállalkozások létesítésére, valamint a meglévők innovációjának az ösztönzésére, de maga az út, mely a település jövőjét, fenntarthatóságát jelentheti, az az „ÖkoSág”, a vidéki turizmus, és minden, ami ehhez kapcsolható - vendéglátás, élelmiszer-előállítás, ökológia, állattartás, természet- és környezetvédelem, helyi értékek megőrzése, ismertetése. Ehhez az ideológiához kell kapcsolni és ebbe a fejlesztési környezetbe beilleszteni a helyi, már működő és leendő vállalkozásokat, a megvalósítandó fejlesztéseket.

Társadalmi jövőkép

- Tápióság népességét, és különösen a fiatalokat tartósan megtartani képes vonzó élettér, ahol a lakosság helyben elérhető ellátási színvonala jó, a családok jó színvonalú megélhetése, ellátási és szolgáltatási feltételei és tartalmas kikapcsolódási, sportolási, szórakozási és művelődési lehetősége egyaránt biztosított.
- Az időskorú lakosságát megbecsüli, részére magas színvonalú ellátást biztosít, az alkonygazdaságra nyitott település.

- Alapfokú oktatás-nevelési, egészségügyi, igazgatási és ellátási funkciói jó színvonalon biztosítottak saját lakossága számára.
- Színes és nivós kulturális és közösségi élettel rendelkező település.

Gazdasági jövőkép

- A turizmuságazatban végbement jelentős fejlesztéseknek köszönhetően a település gazdaságában az idegenforgalom súlya folyamatosan növekvő.
- A helyben fellelhető munkaerőre építő erős helyi gazdasággal rendelkezik a település, a foglalkoztatás közel teljes körű.
- A község stabil, erős és a hozzáadott értéket előnyben részesítő helyi gazdasággal rendelkezik a jövőben. Az önkormányzat együttműködésben az erősödő gazdasági szereplőkkel számos közérdekű fejlesztést valósít meg, amely hozzájárul a település funkcióbővítéséhez és élhetőségének javításához, ezen keresztül pedig a népességvonzó képesség javulásához.
- A turizmus összehangolt kínálatot nyújt az ide látogatóknak, programcsomagokból választhatnak a Tápióságra érkezők.
- Az alkonygazdaság (silver economy) kiteljesedik.
- A közlekedési kapcsolatrendszer fejlett, amely korszerű, igényekhez igazított eljutást tesz lehetővé a térség jelentős foglalkoztató központjaiba.

Környezeti jövőkép

- A környezeti elemek kedvező állapota tartósan jó marad, a községbe nem települnek szennyező források, és az értékeket veszélyeztető hatásokkal sem kell számolni, ennek nyomán a település természeti értékeinek megőrzése biztosított.
- A Tápió mente sajátos táji, természeti környezetét és értékeit őrző, körültekintően fejlesztő település. A védelem alatt álló ökológiai funkciójú területek háborítatlansága biztosított. A korlátozásokkal hasznosítható természeti értékek mind nagyobb részben az ökoturizmus céljai és a bemutatás szolgálatába helyeződnek.
- Települési zöldterületei bővülnek, újabb települési zöldterületek létesülnek, a meglévők megújulnak.
- A tájhasználatban a megélhetést és jövedelemtermelést valamint a megőrzést egyaránt lehetővé tevő tájgazdálkodási módok válnak uralkodóvá.
- Tápióság hatékonyan kihasználja sajátos egyedi potenciáljait. Az elsődleges lakófunkció és az idegenforgalom, valamint a mezőgazdálkodás mellett természeti környezetét és értékeit megőrző, azt fenntartható módon fejlesztő település.

Tápióság jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

A Tápió mente szerves egységet képez, azonos táji, természetföldrajzi adottságai és hasonló történelmi fejlődése okán is. A térség települései hasonló adottságokkal rendelkeznek, társadalmi jellegzetességeik és gazdasági lehetőségeik is hasonlóak. Ezt a tényt nem szabad figyelmen kívül hagyni egyetlen térségbeli település fejlesztési céljai meghatározásakor sem. A térség sikere az

együttműködésben rejlik. A térség együtt lesz képes kiugrásra is, elszigetelten az egyes települések esélyei erre jóval behatároltabbak. Ezért különös hangsúlyt kell kapnia mindennemű térségi együttműködésnek, amelynek kiemelkedően jó hagyományai vannak a közelmúltból is. Hasonlóan az eredményesen működő korábbi kistérségi fejlesztési tanácshoz, ma is feladat egy hatékony társulás működtetése.

Tápióság a jövőben a járási átlagot meghaladó életfeltételeket és kellemes lakókörnyezetet biztosító, az itt élőket alapfokú intézményekkel és egyéb szolgáltatásokkal magas színvonalon ellátó, fejlett, élhető kistépülés. Tápióság megélhetést biztosít lakói egy részének, ugyanakkor képes kiaknázni az ingázásban rejlő lehetőségeket is. Növeli súlyát és részesedését a Tápió-vidék turizmus piacán. Számttevő és növekvő térségi vonzerővel rendelkezik, köszönhetően bővülő és komplex termékeket kínáló turizmusának és természeti értékeinek. Települési, közigazgatási szerepkörénél kiterjedtebb kapcsolatrendszerrel rendelkező ökoturisztikai és ökogazdálkodási központ. A szomszédos és a Tápió mente további településeivel összehangolja turisztikai kínálatát, a környező településekkel közösen bővíti idegenforgalmi piacát.

Mindezek alapján Tápióság jövőképe: **Tápióság élhető, lakói és vendégei számára jó színvonalú ellátást nyújtó, fejlődő település a Tápió mentén, amely stabil, turizmusra és a mezőgazdaságra építő helyi gazdasággal rendelkezik, és természeti adottságait, kulturális és épített értékeit kihasználva térségével együttműködve fejlődik.**

Településfejlesztési elvek

- A településfejlesztés vezérelve a **minőségi fejlődés** biztosítása, az általános települési komfortérzet további javítása, **a népessége számára maradási és hosszú távon is ideális lakókörnyezetet biztosítani tudó, élhető településsé válás elősegítése.**
- A község mindenkori fejlesztése során törekedni kell az adottságok és lehetőségek optimális kihasználására olyan módon, hogy az ne veszélyeztesse a **lakó, a mezőgazdasági és a turisztikai funkciók kedvező feltételei megőrzésének, javításának** lehetőségét, se a települési környezetminőség és településkép javításának esélyét, se a helyi társadalom integritásának fenntarthatóságát, ugyanakkor gazdaságilag is biztosítsa Tápióság fenntartható fejlesztésének lehetőségét. A településfejlesztésben a **társadalmi, a gazdasági és az ökológiai fenntarthatóság egyensúlyát, és megfelelő arányait kell biztosítani.**
- A községgel kapcsolatos minden nemű településfejlesztési, vagy településrendezési projekt esetében vizsgálni szükséges annak az **ökológiai állapotra és a turisztikai adottságokra** gyakorolt hatását. Tápióság közép- és hosszú távon egyaránt az ökológiai alapokon nyugvó turizmusra kívánja alapozni jövőjét, ezért csak olyan beavatkozások kaphatnak zöld utat, amelyek **nem veszélyeztetik a község turisztikai erőforrásait.**
- A településfejlesztési koncepció alapvető célja **az itt élők életminőségének javítása** legyen. Az új fejlesztések olyan módon és olyan színvonalon valósuljanak meg, hogy az ne jelentsen többletterhet a településnek (az Önkormányzatnak).
- A fejlesztés elsősorban a **tápiósági polgárok és a helyi agrárgazdaságban, idegenforgalomban tevékenykedő vállalkozók érdekeit** kell, hogy **szolgálja.** Ez részben a **meglévő turisztikai adottságok jövedelmező hasznosításával,** de e mellett újabb attrakciók megteremtésével, továbbá a még hiányzó funkciók, illetve az előre jelezhető igényeket követő további intézmények, szolgáltatások ütemezett kiépítésével és igényes megvalósításával történjen.
- A település fejlesztése során fokozottan kell támaszkodni a 2014-20 közötti uniós tervezési ciklus kapcsolódási pontjaira és pályázati lehetőségeire. A **külső források bevonása mellett,** az Önkormányzat településfejlesztési és -rendezési szerződések megkötésével biztosítsa (az Önkormányzat számára többlet ellátási kötelezettséggel járó) új funkciókat létrehozó, vagy a meglévő kapacitásokat bővítő **jövőbeni fejlesztők arányos hozzájárulását a településfejlesztéshez** annak érdekében, hogy a kitűzött célok a helyi lakosság terheinek növekedése nélkül valósulhassanak meg.

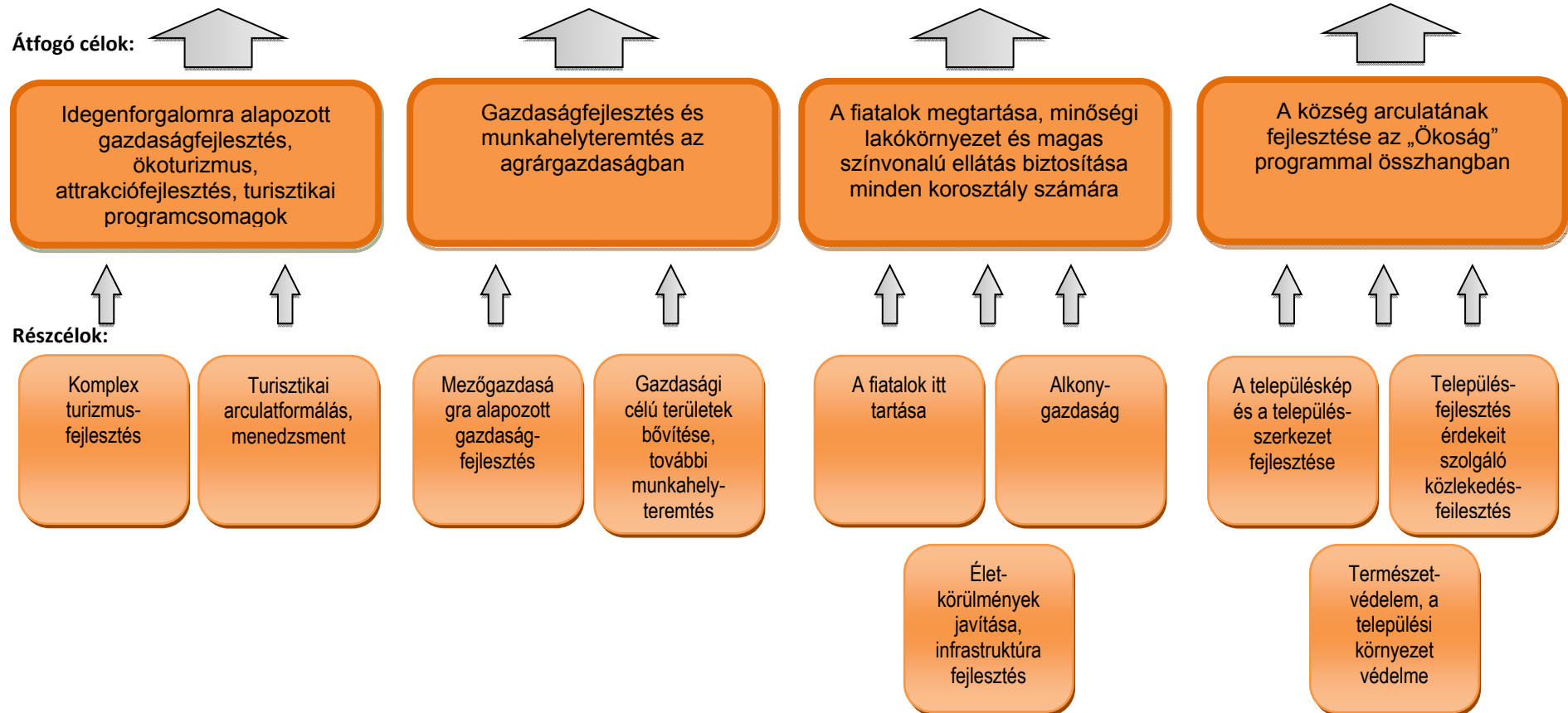
A község átfogó településfejlesztési céljait a hatályban levő legfrissebb országos elveknek, koncepciónak és stratégiának megfelelően fogalmazzuk meg. Ezeket a **Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról szóló 1/2014. (I. 3.) OGY határozat** foglalja össze, illetve írja elő.

A település átfogó fejlesztését szolgáló célok

Jövőkép:

Tápióság élhető, lakói és vendégei számára jó színvonalú ellátást nyújtó, fejlődő település a Tápió mentén, amely stabil, turizmusra és a mezőgazdaságra építő helyi gazdasággal rendelkezik, és természeti adottságait, kulturális és épített értékeit kihasználva térségével együttműködve fejlődik

Átfogó célok:

Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó célok és a részcélok kapcsolata

Tápióság község olyan fejlesztéseket valósítson meg, ami **többletbevételt biztosítva** segít megfelelni az önkormányzatokkal szemben támasztott követelménynek, mely szerint törekedni kell a **helyi vállalkozásokkal való együttműködésre**, és az önfenntartásra. Valamint minden fejlesztés során **méltó módon kezeli és kiemeli a helyi értékeket**, mind a természeti adottságokat, mind a kultúrát és a hagyományt illetően. Gazdasági, működési értelemben a település legfőbb célja az **önfenntartás**, a stabil működés feltételeinek megteremtése hosszú távra. Természetesen a pályázati források kihasználása alapvető, de a stabilitást a rendszeres és biztos bevételek jelentik az önkormányzat és az itt élők számára. Ennek kettős lehetősége van a településen: egyrészt az **ökológiai meghatározottságú turizmus** marketing és gazdasági szemléletű fejlesztése, másrészt a **mezőgazdasági** termelés **nagyobb hozzáadott értékű termékek** előállítása irányába történő elmozdítása.

A Pest megye déli részén, a Tápió-vidék szívében elhelyezkedő Tápióság jövőbeni fejlődése szempontjából a település - ma még nagyjából kihasználatlan - ökoturisztikai adottságai, továbbá jelentős agrárgazdasági hagyományai nyújtják a legtöbb lehetőséget. A község kiugrási lehetősége abban rejlik, ha komplex adottságait egymást erősítő módon lesz képes hasznosítani. Tápióságon fellelhető mindaz a potenciál, amelyekre építve egy valós, jól működő, hosszabb távon nyereséget termelő **kínálatcsomaggal** tud megjeleníteni a térség turisztikai piacának részeként. Az agrárgazdaságban a meglévő tapasztalat és hagyományok önmagukban kevesek a fejlődéshez. Szükséges az **innováció**, a **piacorientált szemlélet** erősítése a gazdálkodók körében. A településfejlesztési koncepció két fő fókuszra irányul, ami az átfogó és a részcélok között is megfogalmazódik. Emellett természetesen a **fiatal korosztályok megtartása**, az életminőség és a települési komfortérzet javítása, az **arculatfejlesztés** és az **értékkörzés** a településfejlesztési koncepció sarokpontjai.

Fenti szempontok jelölik ki alapjaiban a település hosszú távú jövőképét, amely természetesen a község élhetőségére is nagy hangsúlyt helyez: **„Tápióság élhető, lakói és vendégei számára jó színvonalú ellátást nyújtó, fejlődő település a Tápió mentén, amely stabil, turizmusra és a mezőgazdaságra építő helyi gazdasággal rendelkezik, és természeti adottságait, kulturális és épített értékeit kihasználva térségével együttműködve fejlődik”.**

Az átfogó fejlesztési célok a jövőkép elérését szolgálják. Négy átfogó cél került megfogalmazásra:

- **Idegenforgalomra alapozott gazdaságfejlesztés, ökoturizmus, attrakciófejlesztés, turisztikai programcsomagok**
- **Gazdaságfejlesztés és munkahelyteremtés az agrárgazdaságban**
- **Népességmegtartás, vonzó, minőségi lakókörnyezet és magas színvonalú ellátás biztosítása minden korosztály számára**
- **A község arculatának fejlesztése az „Ökoság” programmal összhangban**

A foglalkoztatás egyrészt a helyi munkalehetőségekkel, önellátással, másrészt az ingázás nyújtotta lehetőségek révén nagyrészt biztosított, cél a település stabil és önfenntartó működésének biztosítása hosszú távra. Az adottságokat és a lehetőségeket figyelembe véve az idegenforgalomból illetve a az agrárszektorból kell a településnek olyan bevételekre szert tennie, ami megalapozza az intézmények és a műszaki infrastruktúrák biztonságos működtetését és fejlesztését, továbbá az életminőségjavító, arculatfejlesztő fejlesztéseket, melyek szintén egy-egy átfogó célként jelennek meg a fejlesztési koncepcióban. A fejlesztések nyomán olyan élhető, virágzó település jön létre, amely vonzó élettér lesz fiatalok és idősek számára egyaránt. Csak egy stabil népességű település tud tartósan prosperálni. A fejlődés záloga, hogy az itt élő népesség találja meg számítását Tápióságon.

A részcélok az átfogó célok elérését szolgálják, egy-egy tématerületre fókuszálnak.

A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Tápióság földrajzi, fizikai adottságai, kialakult településszerkezete, a beépítés ideje, helyi társadalma, közmű és intézményi ellátottsági viszonyai alapján markánsan elkülönülő településrészekre kevésbé tagolható. Ennek ellenére, elsősorban annak köszönhetően, hogy az Alsó-Tápió kettészeli a községet és a patakot kísérő rétek beékelődnek mintegy zöld szigetet képezve a település belsejében, mégis **elkülöníthető két, kisebb-nagyobb mértékben eltérő jellemzőkkel bíró településrész. Az ófalu (a régi településközpont) a főúttól és a pataktól nyugat-délnyugatra fekszik, ez a régebben beépült régi településmag, amit utcaserkezete, épületeinek átlagos kora is jól mutat. A főút keleti oldalán elhelyezkedő községrész később alakult ki.**

A Megalapozó Vizsgálat keretében elvégzett településrészenkénti elemzés rámutatott azokra a területi sajátosságokra, amelyek az egyes településrészek között tetten érhetők. Ezeket is figyelembe véve lehet meghatározni azokat a részegységeket, amelyekre vonatkoztatva az össztelepülési fejlesztési célok eltérő prioritással kezelendők. Le kell szögezni azonban, hogy az átfogó célok elsődlegesen Tápióság egésze céljai és ezek rész céljai is csak némely esetben köthetők egyik vagy másik konkrét településrészhez.

Az **idegenforgalomra alapozott gazdaságfejlesztés, ökoturizmus, attrakciófejlesztés, turisztikai programcsomagok** azokat a sajátosságokat emeli ki, amelyekre Tápióságon a komplex, de alapvetően ökológiai megalapozottságú turizmusfejlesztés alapozható. Ezek a célok a külterület természeti táji értékei mellett magába foglalják a patak mentét, a Papp Károly Kúriát, a Táborság környezetét és a vendégfogadásra alkalmas ifjúsági tábort és magánházakat, valamint a település értékes épületeit, rendezvényhelyszíneit. A két elkülöníthető településrész közül egyértelműen az ófalu a turizmusfejlesztés célterülete.

A **gazdaságfejlesztés és munkahelyteremtés az agrárgazdaságban** cél területi értelemben elsősorban a külterületeket, valamint a mezőgazdasági termeléssel, növénytermesztéssel, állattartással foglalkozókat érinti. Ezen túlmenően a cél és rész céljainak területi hatóköre

értelemszerűen Tápióság meglévő és bővíthető, valamint hasznosításra alkalmassá tehető gazdasági területei, továbbá mezőgazdasági besorolású külterületei.

A fiatalok megtartása, minőségi lakókörnyezet és magas színvonalú ellátás biztosítása minden korosztály számára nem differenciálható területi alapon, Tápióság korábban kialakult településmagját, a mai községközpontot és a későbbiek során beépült újabb lakóterületeket egyaránt érinti. A község egészére következnek feladatok a koncepcionális cél elérése érdekében.

A község arculatának fejlesztése az „Ökoság” programmal összhangban nem differenciálható területi alapon. Területileg Tápióság egészére került megfogalmazásra, magába foglalva a település szerkezet fejlesztésével, a területekkel való optimális gazdálkodással, a belső és külső hálózati kapcsolatok fejlesztésével összefüggő feladatokat. A szerkezetfejlesztés elsősorban az ófalu megújulását, foghíjtelkek beépítését, közterületeket érinti. Az arculat, településkép javítása a községközpontra és a turisztikai helyszínekre kiemelten vonatkozik. A cél magába foglalja a település működésében és mindennapjaiban alkalmazandó szemléletmódot is, mely kevésbé területspecifikus. A közlekedési kapcsolatok javítása a teherforgalom alóli mentesítést, a kerékpáros közlekedés és az igényvezérelt tömegközlekedést foglalja magába.

A fejlesztési célok tartalma

Idegenforgalomra alapozott gazdaságfejlesztés, ökoturizmus, attrakciófejlesztés, turisztikai programcsomagok

Komplex turizmusfejlesztés

A község elhelyezkedése szempontjából annak hátrányos mivolta másik oldalról vizsgálva turisztikai, környezet- és természetvédelmi szempontból előnyt jelentenek. A zavartalan település domborzati viszonyai páratlanok. A községet kettészelő Tápió-patak, a természetvédelmi jelentőségű területek, az iskola lépcsőzetes kialakítású kastélyparkja még nem kapta meg méltó megbecsülését. A falu szülöttének, Dr. Papp Károly geológusnak kúriáját, a Gólyahír tanösvényt, a szaporodó kulturális programokat tekintve **rengeteg kiaknázatlan lehetőség kínálkozik a szabadidős, rekreációs tevékenységek, turisztika terén.**

A szomszédos települések előnyösebb helyzetben vannak telephelyet kereső nagyobb ipari vállalkozások, jelentős beruházások szempontjából. Tápióság elhelyezkedése és adottságai alapvetően az **öko- és kulturális turizmus**, a természet- és környezetvédelem, a helyi értékek ismertté tétele számára kedvezők, ez lehet az a kiugrási pont, amit kihasználva nem csak a község, hanem a régió is megmutathatja magát.

Tápióság idegenforgalmi lehetőségei jók. A község kiugrási lehetősége éppen abban rejlik, hogy e sokrétű potenciál egyes elemeit egymást erősítő módon tudja ötvözni, építve a szinergiákra. A turizmusfejlesztés célja, hogy **a település** (az önkormányzat, a vállalkozások és a lakosság) **bevételekhez jusson**, Tápióság megélhetéséhez, működéséhez az idegenforgalmi ágazat stabilan és növekvő mértékben járuljon hozzá.

A turizmusfejlesztés céljai megvalósíthatóságának feltétele, hogy legyenek helyben olyan vállalkozások, melyek ki tudják elégíteni a turisztikai iparág szükségleteit, ideértve elsősorban a szállásnyújtást, helyben készített élelmiszerek előállítását biztosítják, programlehetőséggel szolgálnak, természetesen biztosítva ezzel a munkahelyteremtést is. Ehhez szükséges:

- a meglévő vállalkozások ösztönzése a fejlesztésre, bővítésre,
- új vállalkozások motiválása beruházások megvalósítására.

A településen alapvető cél a **vendégfogadás feltételeinek gazdagítása**. Mivel az idegenforgalom, illetve a szálláshelyszolgáltatás közvetlen bevételi forrás is, ezért cél **önkormányzati szálláshely létesítése** is a településen. Cél a félnapos turisták helyett és mellett a **vendégéjszakák növelése** Tápióságon. Ehhez a szállásférőhelyek számának és színvonalának emelése a feladat. A vendéglátás munkahelyteremtő is egyben, ami több helyi család kiegyesítő vagy teljes jövedelmét is képes lehet biztosítani.

A turisztikai fejlesztések alapja a programkínálat, amiért érdemes idelátogatni, és a szállás, vendéglátás, ami itt tartja a vendéget. Sajnálatos tény, hogy az egész program alapjául szolgáló pillér,

mint a szállás, jelenleg gyakorlatilag hiányzik a községben. Egyetlen, 25 fő befogadására alkalmas „**TáborSág**” névvel működő szálláslehetőséggel bír a település, mely nem szolgálhat alapul a megvalósítandó terveknek.

TáborSág épülete

Lehetőség kínálkozik viszont **autentikus szálláslehetőségek kialakítására**, mivel a településen rengeteg értékesítendő parasztház található. Azok, akár az önkormányzat, akár szállásnyújtással foglalkozó induló vállalkozás(ok), esetleg magánszemély általi megvásárlásával megoldható mind a szállásprobléma, mind az elhagyott, jelenleg használaton kívüli, romlófélben lévő ingatlanok hasznosítása - megőrizve ezáltal a falusi értékeket.

Emellett a tervek között szerepel a rehabilitálandó településrészen fekvő, a néhai Szirmay kastély parkjának területén működő iskolakertben is egy kb. 30 fő elszállásolására alkalmas több kis épületből (faház) álló **tábor felépítése**, mely akár külön családok, turisták, akár az erdei iskola programjait szolgálhatja.

Az iskola lépcsőzetes kialakítású parkja, egykor a Szirmay család kastélyának parkja

Tápióságon évente 3-4 **fesztivál jellegű programegyüttes** kerül megrendezésre, úgy mint:

- Rétesfesztivál
- Juniális-fogathajtó verseny
- Augusztusi falunap-testvértelepülések találkozója
- Szent Mihály napi ünnepség - szüreti felvonulás

Jelentősebb, jövőbeli tervek között szerepel a családi motoros találkozó, amely egy kb. 2.000 fős rendezvény, első alkalommal ebben az évben került megrendezésre.

Állandó programlehetőség:

- természetjárás, Gólyahír-tanösvény
- madárodútelep látogatás
- tanyalátogatás
- disznótoros hétvége
- edzőtábor

Tervezett állandó programlehetőségek:

Horgász egyesület alapítása (önkormányzat által): A települést ketté szelő patak lehetőséget teremthet a környéken nem jellemző folyami **horgászatra**, mely többletbevételt jelentve a községnek segítene ezáltal megvalósítani az önfenntartó önkormányzatot. Tervek szerint a község közigazgatási határain egy duzzasztó és apasztó gát létesítésével, valamint a patakmeder rendezésével megvalósítható lenne a szükséges feltétel. Megemlítendő, hogy a térségben megvalósuló szennyvízelvezető csatorna építési projekt alapján a Tápió-patak ezen alsó ágába kerül a süllyési szennyvíztisztítóból a tisztított szennyvíz, azaz a patak jelenlegi vízhozama a többszörösére fog emelkedni, s ez a tény is támogatja a terv megvalósíthatóságát. Emellett egy helyi vállalkozó is haltenyésztő medreket tervez kialakítani az érintett területen, aki a megállapodások alapján szakmai támogatást is nyújt a **horgász egyesület** működtetéséhez.

Kerékpárút kialakítása több település között: A Tápió-vidék kedvező a kerékpáros kirándulásokhoz. Tájéki adottságai, enyhén lankás domborzati viszonyai kedveznek a természetjárás, felfedezés e formájának. Annak érdekében, hogy a potenciális turisták számára vonzóvá váljanak a vidék települései, szükség szerint magát a régiót kell ismertté tenni, és a szomszédos településekkel együtt közös koncepciót kialakítani. Minden településnek megvannak a maga sajátos értékei, programlehetőségei. Ezeket egy egész programsor részeként megfogalmazva, akár egy **kerékpárút állomásai, kiegészítve a szálláslehetőségekkel, gasztronómiával, kulturális, természetbarát programokkal**, így már egy **komplett „csomagot”** tudnak közösen kínálni Tápió mente települései az érdeklődőknek. **Kerékpáros tábor** szervezése is egy lehetőség, valamint bérebe adható kerékpárokat is vásárolhat az önkormányzat. Be kell vezetni a kerékpáros turistákat a faluba és Tápióság nevezetességeit - mint útvonalra felfűzött állomásokat - bemutatni. Cél, hogy a **kerékpáros turisták érintsék és fedezzék fel Tápióságot, szolgáltatásokat vegyenek igénybe** és végső soron költsenek is a településen.

Dr. Papp Károly - múzeum és Kulturális Szolgáltató Ház kialakítása: Tápióság község életében hatalmas jelentőséggel bírna a falu szülöttjének, az iskola névadójának, **Dr. Papp Károly híres geológus kúriájának** megvásárlása. Jelenleg holland magánszemély tulajdonában áll az értékesítés alatt álló ingatlan, mely a rehabilitálandó településrészen, az Ófaluban található. A korabeli bútorokkal felszerelt ingatlan, kiegészítve Kálmáncsech Tiborné - az egyetlen élő leszármazott - által az Önkormányzat rendelkezésére bocsátott hagyatékkal, **állandó kiállítása, múzeuma** lenne a településnek. Az épület közvetlen szomszédságában áll egy régi, jelenleg kihasználatlan iskolaépület, mely felújítva helyet adna a kulturális programoknak helyszínt adó **könyvtárnak**, általános iskolások ebédlőjének, településen működő csoport tánctermeinek, klubhelyiségnek, általánosságban fogalmazva betöltené a **kulturális szolgáltató ház** szerepét. Különösen hangsúlyozandó, hogy minden

az erősen rehabilitációra szoruló településrészen található, a templom, a temető, a TáborSág, az általános iskola, a kialakítandó parasztház-szállások szomszédságában. A Kulturális Szolgáltató Ház és a Papp Károly kúria kertjeit összenyitva, közösségi célokat szolgáló parkot kialakítva regionális szinten páratlan **kultúrudvar** születne, mely lehetőséget adna a virágkorát élő, művészeti célú programok megvalósítására is, akár művészeti fesztivál megrendezésére.

Papp Károly Kúria

A turisztikai célok elérése, tekintettel költségigényes mivoltára, több lépcsőben valósítható meg. Első lépésben biztosítani kell a kulturális, művészeti, egyéb programok lebonyolítását szolgáló intézmények, helyszínek kialakítását. Ha ez megvalósul, bővíteni kell a szálláshelyek számát. Ezt követően elkezdődhet munka, a marketing tevékenység, a programturizmus megvalósítása, a bevételszerző tevékenység. Részletesebben:

- Papp Károly kúria megvásárlása, Kulturális Szolgáltató Központ kialakítása (a meglévő épület felújítása, modernizálása által), a két intézmény parkjának összenyitása, kialakítása fejlesztése. Az iskolakert elektromos ellátásának fejlesztése, szabadtéri színpad kialakítása, parkosítás, infrastruktúra fejlesztésének megkezdése.
- Szálláshelyek bővítése (közfoglalkoztatotti munkaprogram segítségével - 2016. évi egyedi munkaprogram keretein belül), autentikus szálláshelyek kialakítása, további tábor kiépítése a meglévő iskolaparkban. Az iskolapark további fejlesztése, speciális sportpályák kialakítása.
- Helyi vállalkozásokkal való együttműködés kialakítása a koncepció megvalósítása érdekében.
- Marketing koncepció kialakítása, regionális szintű, települések közötti együttműködés megvalósítása, hogy a Tápió-régió kulturális, művészeti, gasztronómiai, természetvédelmi, ökotudatossági szempontból felkerüljön a térképre.

Mai „kiskola” épülete - a leendő kulturális szolgáltató ház épülete a kúria szomszédságában

Turisztikai arculatformálás, menedzsment

Tápióság idegenforgalma a sokrétű adottságok marketingszemléletű hasznosításán kell, hogy alapuljon. Cél, hogy minél szélesebb potenciális vendégkört legyen képes megszólítani a település és vonzó célpont legyen minden korosztály és kikapcsolódni vágyók számára. A térben és időben kevésbé koncentrált **csendes ökoturizmus** egyaránt **férjen meg** a nagy tömegek érdeklődésére számot tartó vagy fiatalokat megcélzó egy-két napos, intenzív **rendezvényturizmussal**.

Évek óta több fesztivál, programsorozat is sikeres a Tápió mentén, cél ezek összehangolása a települések között, hogy egymást erősítsék. A rendezvények vonzerejét, látogatottságát növeli, és a szervezési feladatok optimalizálását is lehetővé teszi a **szomszédos településekkel** együttműködve **összekapcsolt rendezvények**, programok megrendezése. Cél a Tápió menti összehangolt térségi turizmus, amelyben az együttműködő települések közösen lépnek fel, nem konkurenciái egymásnak. Javasolt egy **menedzsment szervezet felállítása**, amely ezt a feladatot összefogja, szervezi és irányítja.

Tápióság turisztikai fejlesztései akkor lehetnek igazán sikeresek és akkor hozhatják meg a remélt hasznot, amelyből a település egésze profitálhat, ha azok kellő propaganda tevékenységgel is párosulnak. Ehhez jól kidolgozott, átfogó és **hatékony településmarketingre** van szükség. A település már meglévő rekreációs lehetőségeinek, programkínálatának, attrakcióinak és újabb értékeinek „reklámozásában” fontos, hogy Tápióság internetes portálja legyen gyors, folyamatosan frissülő és interaktívra tehető. Legyen naprakész a közérdekű információk tekintetében, magas marketingértékű képet mutasson be a település értékeiről, látnivalóiról. Tápióságnak, mint településnek, és a területén kínált turisztikai programcsomagoknak meg kell jelenniük valamennyi nívósabb szakkiállításon, vásáron, illetve az információs kiadványok el kell, hogy jussanak a Főváros és Pest megye turisták által nagy számban látogatott idegenforgalmi helyszíneire.

Manapság egyre jobban használható, és kifejezetten egy-egy tájegység igényes turisztikai bemutatására szakosodott mobil alkalmazások fejlesztése is elterjedőben van Magyarországon is, ez a Tápió-vidék esetében is mindenképpen támogatandó irány. Tápióság térségének bemutatására is szükséges a QR kódok és Pocket Guide alkalmazása. A környező térségben és a településen kifejlesztett programcsomagokhoz és a tematikus útvonalakhoz kapcsolt információkat **Pocket Guide mobilalkalmazás** segítségével tölthetik le a látogatók okostelefonra. A QR kódok és a Pocket Guide alkalmas eszköz a személyzet tehermentesítésére, és megsokszorozza az információszerzés lehetőségét is.

A község frekventált helyein információs táblákat (**info pontok**) kell elhelyezni. Ezek a figyelemfelkeltő és ízléses megjelenésű táblákon fel kell tüntetni Tápióság felkeresésre érdemes látnivalóit, térképvázlaton bemutatni ezek megközelítési lehetőségeit, javaslatokat adni a látnivalók felkereséséhez útvonal formájában. Az információs táblákon a község vendéglátóhelyeit, szálláslehetőségeit is fel kell tüntetni (a turisztikai szálláshelyek előzetes feltérképezése, bővítése szükséges). Ez a megoldás a népszerűsítés mellett nagy lépést jelent a **település turisztikai**

arculatának formálásában, az általános megítélésének javulásában, az idelátogatók „első benyomás” élményének javításában. Ki kell dolgozni a településkártya rendszerét is az érintettek bevonásával.

A község meglévő és a tervezett turisztikai helyszínein az igényelt sajátos infrastruktúra (**megközelíthetőség, parkolás, stb.**) területi feltételeinek biztosítása válik szükségessé. A meglévő természeti, építészeti, településképi értékek védelme érdekében a kül- és belterületen egyedi és területi **értékvédelem** elrendelése, speciális szabályozás megállapítása javasolt.

Gazdaságfejlesztés és munkahelyteremtés az agrárgazdaságban

Mezőgazdaságra alapozott gazdaságfejlesztés

Jelenleg a mezőgazdasági szektoron belül a szántóföldi növénytermesztés néhány család megélhetését biztosítja a községben. Az idősebb gazdálkodók már nehezen váltanak az új felé, a fiatalabb generációk pedig már elhagyták a települést. Az önkormányzat beavatkozási lehetősége a piacszerzés (térsgyi intézményekkel, gyógyszergyárakkal kötött beszállítói megállapodások), kapcsolatépítés, képzések finanszírozása, közmunkaprogram ebbe az irányba történő orientálása. Cél a termelők képzése, jó gyakorlatok megismertetése, a gazdaképzés, a termelők támogatása a tenyésztői, őstermelői igazolványok megszerzésében. Az önkormányzat segítse a termelőket azáltal, hogy feladattervet állít össze számukra a szükséges teendőkről, a gazdák ezek birtokában piacképessé válnak, az önkormányzat pedig segít piacot találni, ahol termékeiket értékesíthetik. Ez beszállítói hálózatok létrehozását, rendszeres rendezvényeket jelent, ahol árusítási lehetőséghez jutnak a termelők.

Önfoglalkoztatás, családi gazdaságok és a középbirtokok élénkítése: A tartósan magas munkanélküliség csökkentésének módja az önfoglalkoztatás különböző formáinak támogatása. Összhangban az új földtörvénnyel is, Tápióságon cél a családi méretű gazdaságok, és a legfeljebb közepes méretű birtokok termelési feltételeinek javítása.

Fiatal helyi gazdák helyzetbe hozása: A gazdálkodók száma vagy a gazdálkodásba bevonhatók köre bővítendő. Dél Pest megye egészében a mezőgazdálkodás több évszázados tradíciókkal rendelkezik, melyek adaptálása szükséges a mai, válsággal terhelt piacgazdasági környezethez. Tápióságon is relatíve magas a fiatal gazdák vagy a gazdálkodásba potenciálisan bevonhatók száma, ezért a meglévő vállalkozókészség, szaktudás és képesség támasztotta alapokon történjen a gazdálkodás piaci viszonyokhoz alkalmazkodni képes fejlődési pályára állítása.

Mezőgazdasági termelés, felvásárlás, feldolgozás: A mezőgazdaság és élelmiszergazdaságban hármas egységnek kell megvalósulnia. A mezőgazdasági termelés akkor válhat tartósan jövedelmezővé, és akkor biztosíthatja a településen a foglalkoztatás javulását és a revitalizálódást, ha hosszú távon is kiszámítható és az önfenntartást lehetővé tevő bevételeket képes biztosítani a helyi gazdálkodóknak. Ennek elérésére szükség van arra a fajta kiszámíthatóságra, amelyet az előállított termények,

alapanyagok, esetleg házi termékek biztos piacra juttatása jelent. A piacra juttatás egyik lehetősége a termékek kereskedők általi felvásárlása. Elő kell segíteni a mezőgazdasági termékek helyben történő feldolgozását, és mind nagyobb hányaduk félkész vagy késztermékként történő értékesítését.

Mezőgazdasági termékek feldolgozása helyben: A mezőgazdaságban előállított termékek esetében cél, hogy lehetőség szerint a feldolgozás is helyben történjen. A helyi mezőgazdaságra építő feldolgozóipar kiteljesedésével Dél-Pest megyei élelmiszer terméklánc alakul ki, amely e vidék sajátos térségeiben az adottságok és a hagyományok szerint szakosodik. Tápióságon a tejtermékek előállítása, méztermelés, ökológiai gazdálkodásból származó biotermékek előállítása élvez prioritást középtávon.

Termelői piacok létrehozása: A helyben előállított mezőgazdasági termékek értékesítése terén a termelői piacok létrehozása célszerű egyrészt Tápióságon, másrészt a nagyobb felvevő piacot biztosító településekben, városokban. A termelői piacok létesítésével megvalósul a termékek közvetlen értékesítése, a termelőtől a fogyasztóhoz közvetlenül jut el az élelmiszer. Képzülnek a megbízható forrásból származó minőségi magyar termékeken és a kölcsönös bizalmon nyugvó termelő-vevő közötti kapcsolatok, törzsvásárlói kör épül ki.

Helyi, térségbeli oktatási-nevelési intézmények számára alapanyagok, élelmiszerek biztosítása: A helyi gazdálkodók termékei stabil piacra juttatásának módja a közvetlen vagy kereskedelmi értékesítés mellett, hogy a Tápióságon, emellett akár a térség más településein működő közintézmények lesznek a helyben megtermelt termények és feldolgozott termékek egy részének felvásárlói. Beszállítói szerződésekkel a helyi gazdálkodók termékeik állandó és kiszámítható átvételére számíthatnak, ami a megélhetésük stabilitását javítja.

Piaci igényekhez igazodó termékskála: A gazdasági helyzet és a fizetőképes kereslet alakulása abba az irányba mutat, hogy tartósan szükség van jó minőségű, ugyanakkor megfizethető árú mezőgazdasági és élelmiszeripari termékekre. A jóval drágább vadhúsok, szürkemarha, mangalica, liba, stb. termékek piaca is megvan, de ez a szegmens mindössze néhány százalékot tesz ki a teljes értékesítési mennyiségen belül.

Kapcsolódás a turizmushoz - termékutak kialakítása: A vidékfejlesztés egymáshoz több szállal kapcsolódó komplex tevékenység. Az önfoglalkoztatás támogatása Tápióságon a mezőgazdaság lehetőségein túl kiterjed a falusi turizmus feltételeinek javítására is. A helyi gazdálkodók segítségével és a falusi turizmus fejlesztésében a megyei szinten, de legalább járásilag kialakított mezőgazdasági termékutak kapnak szerepet. A termékutak, útvonalak a megye sajátos termékeit előállító térségeit fűzik fel, illetve az egyes térségeken belül a helyi termékeket előállító vállalkozók, gazdaságok felkeresését teszik lehetővé, kóstolókkal, egyéb programokkal kiegészítve.

A Tápió mentén a sok védett terület okán különös hangsúlyt kell kapnia az **ökológiai alapú tájgazdálkodásnak és a biotermesztésnek**. Létre kell hozni egy **ökogazdaságot** egy parasztház megvásárlásával. Ez a közfoglalkoztatásnak is új értelmet és lendületet adhat, ezeknek a munkavállalóknak is termelési lehetőséget tud így biztosítani az önkormányzat.

A település változatlanul jó adottságait kihasználva cél a mezőgazdasági termelés spektrumának szélesítése, azon belül is kiemelten speciális helyi termékek és a közeli nagykátai, ceglédi, jászberényi, illetve budapesti piacokra történő termelés fellendítése. Ennek részeként cél hűtőház, feldolgozó üzem, tejcsarnok, stb. létesítése Tápióságon.

Jelenleg a szántóföldi növénytermesztés dominál. A kertészeti kultúrák és a gyümölcsstermesztés gyakorlatilag hiányzik, viszont cél lehet ennek a termékkörnek az újbóli meghonosítása is. Alternatívaként a gyógynövények termesztése és feldolgozása is munkát adhat és piacra jutást jelenthet egyes gazdálkodóknak, mivel az efféle termékekre a bio- és reformtáplálkozás, egészségmegőrzés előtérbe kerülésével stabil kereslet mutatkozik.

Lényeges, hogy Tápióságon legyen(ek) helyben előállított, e településre jellemző **speciális termékek**, amelyek mintegy védjegyként is működnek. Az európai uniós és a keleti piacokon az egyedi termékek, Hungarikumok iránt minden bizonnyal tartósan meglesz a kereslet. Az egyedi termékek között növekvő szerepet kell biztosítani a biotermesztéssel előállított vegyszermentes termékeknek is. A **kecsketej és kecskesajt** előállítása már ma is megvan, itt is cél a speciális és további piacképes termékek (pl. szappan, kozmetikumok) előállítása. A **gyógynövénytermesztésnek** is megvannak a kezdeményei a településen, cél e két vonal felfuttatása. A **méhészet** is lehet az egyik specifikuma Tápióságnak, amelyre alapozhat több helybéli vállalkozás is, mivel a jó minőségű méz iránti kereslet tartós.

A községen keresztül folyó Alsó-Tápió a **haltenyésztés és a horgászat** fejlesztését is lehetővé teszi. A víz felduzzasztásával létrejövő mesterséges vízfelület halkeltetés céljára alakítható ki. Cél egy olyan haltenyésztő telep létrehozása, amely el tudja látni a térségbeli konyhákat (közintézmények, vendéglátóhelyek) hallal. Látványgazdaság kialakítása a cél, illetve a halfüstölés is része a fejlesztésnek. Az Alsó-Tápión a horgászat fejlesztése is feladat. A fejlesztésekhez a MAHOP pályázati forrásaira lehet támaszkodni.

Gazdasági célú területek bővítése, további munkahelyteremtés

Cél a meglévő vállalkozások bővülési lehetőségeinek biztosítása, a fenntarthatóság mellett. Olyan befektetéseket kell elsősorban támogatni, engedélyezni, idevonzani, amelyek munkahelyeket teremtenek, növelik az adóbevételeket és az egyéb bevételeket, de nem veszélyeztetik az itt élők egészségét és a természeti és épített környezetet.

A település területén több gazdaságfejlesztésre alkalmas és javasolt terület található. Ezek egy része ipari, gazdasági célra kijelölt, más részük a településszerkezeti tervben kerülhet kijelölésre erre a célra. Tápióság Önkormányzatának alapvető érdeke, hogy támogassa mindazokat a magánfejlesztéseket, ingatlanfejlesztéseket, amelyek a fejlesztési koncepció céljaival összhangban vannak, és elősegítik a megfogalmazott célok teljesítését. Ezzel megvalósul a **magántőke szerepvállalása a község fejlesztésében**. E fejlesztések támogatása során meg kell őrizni a

Képviselőtestület törvényben biztosított kontrollját, de partnerséget célszerű kialakítani az önkormányzat és a területfejlesztők között.

A hatályos törvények értelmében a település közigazgatási területén fekvő területek felhasználásáról, fejlesztésének lehetőségéről az Önkormányzat dönt. E döntés, amely lehetővé teszi egy-egy terület besorolásának megváltoztatását, az ingatlan értékének változásával (többnyire emelkedésével) jár.

A területek átminősítésével és használatba vételével járó közvetlen és közvetett költségek fejlesztőre való áthárításán túlmenően célszerű, ha az ingatlanfejlesztők község fejlesztéséhez nyújtott hozzájárulása a terület átminősítéséből származó értéktöbblettel arányos. A fejlesztési hozzájárulás csak a jelenleg mezőgazdasági, de a későbbiek során fejlesztői szándékoknak megfelelően átminősítésre kerülő területekre alkalmazható. Az eljárás visszamenőlegesen nem érvényesíthető, mivel a már megtörtént átminősítésekből korábban keletkezett építési jogok és értéktöbblet kérdése utólag nem vizsgálható felül.

Az önkormányzat érdeke, hogy minden fejlesztés előkészítésének időszakában létrejőjenek a településrendezési szerződések az önkormányzat és a fejlesztésben érdekelt vállalkozók között.

A gazdasági célú fejlesztési területek bővítése négy helyen történjen a településen:

- a fatelep területének bővítése
- a Tápióbsckére vezető út északi oldalán a már beépült területek folytatásaként
- a Tápiószecsőre vezető úttól északra (Mol-fúrás területe)
- a Bicskei út és az Alsó-Tápió közötti területen a halgazdaság céljára kialakítandó területen

A Tápiószecsői út északi oldalán lévő területen két tanya található, amelyek jelenleg is gazdasági tevékenységet (állattartás) folytatnak.

A fiatalok megtartása, minőségi lakókörnyezet és magas színvonalú ellátás biztosítása minden korosztály számára

A fiatalok itt tartása

Kulcskérdés a település számára, hogy népességét, kiemelten annak jövőbeni bázisát, **fiatal polgárait megtartsa**. E tekintetben mérete miatt nem indul előnyös helyzetből, a közép- és felsőfokú oktatási részvétel miatt a fiatalok erőteljes mobilitási motivációt nyernek. A közösségfejlesztés egyik lehetséges sikerkritériuma lehet, hogy közülük fiatal felnőttként hányan maradnak, illetve térnek vissza. Az ezt elősegítő települési támogatási politika minél hamarabb kimunkálendő. A fiatalok lakáshoz juttatása településfejlesztési cél.

A lehetséges fejlesztési lépések között mindig azoknak a megoldásoknak kell prioritást kapniuk, amelyek hozzájárulnak közvetlenül vagy közvetett módon Tápióság élhetőségének fokozásához, a

helyi életminőség jobbításához, hozzájárulva ezzel az elköltözések mértékének visszaszorításához és a gyermekvállalási kedv növekedéséhez. A lakosság, azon belül is különösen a fiatal korosztály érezze, hogy **lehet és érdemes Tápióságon élni, boldogulni** hosszú távon is.

A lakosság helyben tartása érdekében mindenképpen figyelmet kell fordítani a **szociális, egészségügyi és oktatási-nevelési szolgáltatások, alapellátások színvonalának fenntartható növelésére**. Minden korosztály számára fontos tényező, hogy lakóhelyén a **szabadidejét hasznosan** tudja eltölteni: sportolhasson, kikapcsolódhasson, szórakozhasson, kulturális rendezvények legyenek, művelődhessen, pihenhessen. Ezek feltételeit fokozatosan javítani, bővíteni szükséges. Támogatni kell, hogy **erőteljes civil élet** folyjék Tápióságon. A civilek nagymértékben hozzájárulnak a lakóközösség összefogásához, a település vezetése és a lakosság kapcsolatának erősítéséhez, egymás elfogadásához, megértéséhez. A közösségfejlesztés egyik lehetséges sikerkritériuma lehet, hogy közülük fiatal felnőttként hányan maradnak, illetve térnek vissza. Az ezt elősegítő települési támogatási politika minél hamarabb kimunkálendő.

Tápióság a gyermekes családok számára élhető, vonzó életteret kíván nyújtani. Ennek érdekében is alapvető, hogy az **oktatási-nevelési intézmények** a községben **kiemelt figyelmet** kapjanak. A **Papp Károly Általános Iskola** fizikai és mentális fejlesztése egyaránt szükséges, cél, hogy a mai elvárásoknak megfelelő oktatási intézmény legyen. A legfontosabb felújítási feladat a nyílászáró csere.

A község **óvodája** felújításra szorul, és ennek keretében szükséges egy **sport szoba** kialakítása is. Az itt élők egészségfejlesztésének fontos színterévé kell tenni az **egészségházat**, amely ugyancsak felújításra szorul. A jelenleg közös épületben működő **művelődési ház és sportcsarnok funkciójának szétválasztása** is feladat. Fejlesztési feladatot jelent a **Polgármesteri Hivatal felújítása** is, az itt élők jobb hivatali kiszolgálása érdekében. Jelenleg nem merült fel igény bölcsőde létesítésére a településen.

A sportcsarnok

A fiatalok megtartásához elengedhetetlenül fontos a **sportolási lehetőségek** széles körének biztosítása. Ez az iskolakert és a sportcsarnok fejlesztésével teendő meg. A község domborzati viszonyai ideálisak, az Alsó-Tápió teraszos partja több különböző térszínen teszi lehetővé különböző sportpályák kialakítását. A legalsó, a patakpart szintje a futballpályáé és edzőpályáé, feljebb kap helyet a röplabda pálya, a mellette szabadtéri színpad. Feljebb kézilabdapálya és játszótér, afölött

egy kemping, a legfelső szinten pedig az iskolai játszótér kerül kialakításra. A sportpályák világítása is megoldandó feladat.

A **Kulturális Szolgáltató Ház és a Papp Károly kúria** kialakításával, hasznosításával kapcsolatos terv segítségével szolgálna a településrészen élő, hátrányosabb, nehezebb sorban élő lakosság felzárkóztatására - a VEKOP program előírásainak megfelelően.

Kiaknázatlan közösségfejlesztési illetve turisztikai programlehetőségként említendő meg a jelenleg méltatlan módon kezelt, részben a Klebersberg Intézményfenntartó Központ (itt működik az általános iskola), részben az önkormányzat kezelésében lévő **kastélypark**. A különleges, százéves fák, a teraszos kialakítású parkrészek jelenleg kihasználatlanul, csak alkalmi jelleggel látogatottak. Megfelelő tájépítészeti koncepcióval és fejlesztési tervvel, mondhatni az országban egyedülálló park és sporttelep kerülhet kialakításra, mely helyszínt adhatna mind sporteseményeknek, mind egyéb szórakoztató programoknak. Ezekhez viszont szükséges a terület elkerítése, ami egyúttal az itt lévő intézményben tanuló gyermekek biztonságát is, és nem utolsósorban az önkormányzat által szerzett fizetős rendezvények szervezését is szolgálná, ami megint csak többletbevételt eredményez a település költségvetésébe.

A község fiataljai számára olyan szórakozási, szabadidős tevékenységek lehetőségét kell biztosítani Tápióságon, ami itt tartja őket, és nem Budapestre vagy más kisvárosokba járnak el. Ehhez egyrészt gazdag programlehetőségek, másrészt **vonzó helyszínek létrehozása** szükséges, olyan helyszíneké, amit magukénak érez ez a korosztály. A Kulturális Szolgáltató Ház és a kastélypark területe teendő alkalmassá ifjúsági és közösségi tér kialakítására.

A fiatal értelmiségiek illetve a kevésbé tehetséges helyi fiatal pályakezdők, családok ellátására, lakókörülményeik megoldására/javítására el kell gondolkodni bérlakások építésén vagy meglévő, elhagyott helyi ingatlanok felvásárlását követően az önkormányzat ezek rendbetételét követően biztosítson **kedvezményes lakhatást** a fiatal, pályakezdő, jól képzett rétegek számára. Ehhez megfelelő alapot biztosít az az egyébként kedvezőtlen körülmény, hogy a községben számos elhagyott ingatlan áll üresen. Cél ezek egy részéből szociális bérlakások kialakítása. A **fiataloknak építési telket** kell biztosítani, ami elsősorban a belső településrészek elhagyott ingatlanjaival, telkeivel oldandó meg.

Alapvető feladat a települési fiatalok (illetve az idősek számára is) számára **közösségi tér, terek létesítése** a községben. A **játszóterek-játékterek** szükségessége is vitathatatlan. A településszerkezeti tervben kell megoldást találni a kérdésre és kijelölni játszótér számára területet.

Alkonygazdaság

Tápióság életében a nyugdíjasok, idősek mindig is aktív szerepet tölthettek be. Erre az erősségre is építve és kihasználva Tápióság Budapesthez közeli, egyedülálló táji környezetbeli fekvését, és kapcsolódva Pest megye területfejlesztési koncepciójához és operatív programjához, fejlesztési cél

Tápióságon az **alkonygazdaság** (silver economy) feltételeinek megteremtése. Az alkonygazdaság a demográfiai szerkezet átalakulásában rejlő társadalmi, gazdasági lehetőségek kiaknázására törekszik. Ide tartozik az idősebb korosztály - a 65 éven felüliek - vásárlóerejének mobilizálására, az életvitellel, a különböző szolgáltatásokkal szembeni növekvő igényük kiszolgálására fókuszáló szolgáltatások és termékek fejlesztése. Tekintettel az átlagos életkor növekedésére és az idősebb generációk aktivitására, minőségi elvárásának megjelenésére, az alkonygazdaság fejlesztése a gazdasági fejlesztés fontos ágense.

A most már nyugdíjas, vagy nemsokára nyugdíjba menő korosztály már a második világháború után született:

- ez a korosztály megszokott bizonyos szolgáltatási színvonalat,
- átlagosan magasabb a képzettsége, mint a korábbi korosztályoknak
- és ezek következtében általában jobb egészségi állapotban vannak, mint a korábbi korosztályok nyugdíjas éveik kezdetén.

Emellett általában ezek a korosztályok rendelkeznek a megtakarítások nagy százalékával, és a legkisebb adósságállománnyal. Cél e társadalmi csoport számára az elvárt **szolgáltatásokat biztosítani**, az idősebb generáció alapvető igényeinek kielégítése településen belül, az egyedülállók és rászorulókat támogatása a településen.

Hosszabb távon egy **Idősek otthona létesítése** a cél Tápióságon. Erre a célra üres terület biztosítása a feladat a Dózsa György és a Kölcsey utcák által határolt területen. Folyamatos feladat az egyedülállók bevonása a közösségi életbe és a nyugdíjas korúak komfortérzetének javítása.

Életkörülmények javítása, infrastruktúra fejlesztés

Az elsődleges fejlesztési cél a **lakosság jól létének biztosítása** hosszú távra, az életminőség és a megélhetés feltételeinek javítása, a megélhetési gondok csökkentése. Amíg a polgárok a mindennapok anyagi gondjainak szorításában élnek, addig nem érzik jól magukat a településen, és a térségben élők nem értékelik a különböző fejlesztéseket, a hagyományőrzést, a kulturális programokat sem. A mindennapi élethez szükséges a lakhatás, megélhetés, szabadidő eltöltés körülményeinek folyamatos fejlesztése.

A települési infrastruktúra fejlesztésén túl javasolt olyan **közösségi terek** kialakításának a területi feltételeit is megteremteni - elsősorban a településközpontban és a Tápióhoz kapcsolódóan, de akár további helyszíneken is -, amelyek találkozási pontként szolgálhatnak a településen élők számára, vagy különböző csoportos, szabadterei rendezvények megtartására is alkalmasak. Ezek szellemében a településfejlesztési koncepció javasolja további **települési zöldterületek** kijelölését is. Cél, hogy a **közterületek egész évben jól karbantartottak, rendezettek legyenek**. Az utakat és közműveket folyamatosan fel kell újítani, korszerűsíteni.

A települési életminőség javításának lényeges feltétele a település **jó infrastrukturális ellátottsága**. A településen a műszaki infrastruktúra hálózatai lényegében kiépültek. Nagy szerepe van ezen túl a helyi út- és utcahálózat, a kerékpáros úthálózat, a gyalogos úthálózat, járdák mind teljesebb kiépítésének, az érintett útszakaszokon az útburkolatok javításának, és a csapadékvízvezetés megoldásának.

A **közüvilágítás terén a korszerűsítés** az elsődleges fejlesztési feladat. Ellátatlan településrészek nincsenek. Az **ivóvízhálózat vezetékcsereje** szükségessé vált, a jelenlegi hálózat eternitcsöves kivitelezésű. A szennyvízcsatorna hálózat kiépült, jelenleg a rákötések zajlanak. Cél a minél magasabb rákötési arány elérése. A **belvízvezető árokrendszer** minőségi fejlesztésre szorul. Több helyen az ingatlanulajdonosok temették be, de a megmaradt szakaszokon is szükséges az árokklapozás, karbantartás.

A mobil távközlés fejlesztése terén cél a **4G lefedettség** biztosítása a teljes településen. A kábeltelevízió és internet esetében a **szolgáltató váltás** képez feladatot.

Közmű hálózatok esetében az új beépítésekhez a már meglévő, illetve tervezett hálózatokat a várható közműigények alapján kell továbbfejleszteni. A területfelhasználással kapcsolatos beépítés-fejlesztések esetében, ahol új közterület kerül kiszabályozásra, a közművek kiépítése csak egységes rendszerben elő-közművesítéssel, összközműves ellátással javasolt.

Törekedni kell, és meg kell kezdeni a közintézmények, középületek **akadálymentesítését** a községben, biztosítva ezáltal a babakocsival, kerekesszékekkel történő jobb megközelíthezőségeket.

A község arculatának fejlesztése az „Ökoság” programmal összhangban

A településképz és a településszerkezet fejlesztése

Tápióság **befogadó település** kíván maradni, de csak olyan mértékig, ami nem veszélyezteti a fenntarthatóságot mind társadalmi, gazdasági, környezeti és településüzemeltetési vonatkozásban. A településen mindezekre tekintettel nem új lakóterületek további kijelölése a cél, hanem a szabad, **megüresedő belterületi telkek hasznosítása**. Cél, hogy az **Ófalu ne üresedjen ki**. E településrész **revitalizálása** és a fiatal beköltözők számára ingatlanok ajánlása a feladat.

A településszerkezet alakításakor mind a fejlesztési elképzelések, mind a rendezési javaslatok kidolgozása és azok érvényesítése során azoknak a megoldásoknak kell prioritást adni, amelyek hozzásegítenek a fenntartható szerkezet, a **nyugalmas és rendezett, falusias karaktert** nyújtó Tápió menti innovatív mezőgazdasági illetve üdülő- és kirándulótelepülés, mint távlati fejlesztési cél eléréséhez. A településszerkezet formálódásakor a település térben kiegyensúlyozott szerkezetének kialakítására, a terekkel, zöldfelületekkel jól tagolt, nem túlszűfolt struktúra biztosítására kell törekedni.

A falukép egykori értékeinek megőrzése, illetve visszaállítása is feladat, amelynek konkrét szabályait a településrendezési szabályozásban kell rögzíteni. Alapelv és cél a tetszetős településkép és a funkciók közötti összhang biztosítása.

Tápióság központjának alakításakor, fejlesztésekor azoknak a megoldásoknak kell prioritást biztosítani, amelyek a településközpont színesebbé, látványosabbá, karakteresebbé tételét segítik elő, amelynek révén a **községközpont valódi közösségi térré** alakulhat. A településszerkezeti és a szabályozási terv ezen a téren jobbára csak közvetett eszközökkel rendelkezik, elsősorban a központfejlesztés keretfeltételeit teremtheti meg. A településrendezési mélységben is kezelhető elemeket a szabályozási terv kidolgozásakor figyelembe kell venni.

Az újabb építésre szánt területek kijelölése helyett a településnek élnie kell a belső településrészek szabad telkei, rossz állapotban lévő, elhagyott lakóingatlanjai nyújtotta lehetőségekkel is. A hatályos településszerkezeti tervben kijelölt **beépítésre szánt területek növelése nem szükséges**, legfeljebb kismértékű növelés indokolt. Az új lakótelkek iránti igények biztosítására van még beépítésre szánt, de be nem épült területe a településnek. Másrészt pedig cél, hogy a belső településrészek és az Ófalu rosszabb állapotban lévő épületeit is megvásárolják, felújítsák, vagy helyükön újakat emeljenek, ezáltal a **község belső illetve nyugati területei is megújulhatnak**. Mindenképpen arra kell törekedni, hogy **ne ürüljön ki a község belseje**, ne mutakozzanak esetlegesen a látványos leromlás jelei, **sőt, lakó- és közterületei folyamatosan megújuljanak**.

A lakásépítésre alkalmas területek - legfeljebb kismértékű - bővítését minden esetben a község intézményi és műszaki infrastruktúra kapacitásaival összhangoltan kell ütemezni.

Az élhetőség javítása érdekében kiemelt cél a **közösségi terek** számának növelése Tápióság területén, és az új közterek kialakítása mellett a meglévők megújítása, vonzóvá tétele, ahol jó tartózkodni. A parkok, közterek megújítása - a község arculati fejlődése mellett - a helyi közösségi kapcsolatok szorosabbra fűzése érdekében is célként fogalmazódik meg. A közösségi terek speciális csoportját adják a játszóterek, mely(ek) megvalósítása feladat. Közpark és kialakított közösségi terek folyamatos fejlesztése mellett **gyermek és felnőtt játszótér** kialakítása is feladat. Erre a célra a Dózsa György út, illetve a Forgács utca egy-egy zöldterülete vizsgálendő. Javasolt a ma kihasználatlan területek egy részének **közpark létesítés** céljára történő kijelölése a településszerkezeti tervben. Cél az egységes, **zöldfelületekkel tagolt településkép**. Az útmenti zöldsávok létesítésével és utcafásítás alkalmazásával - ahol erre lehetőség van - javasolt a település arculatának és élhetőségének javítása. Ennek érdekében a településen hosszú távú parkosítási program vette kezdetét. A program során a község közterületeit szeretnék fákkal, cserjékkel, virágokkal gazdagítani, szépíteni. A program anyagi forrásait részben az önkormányzat önjelöléséből, részben a lakosok támogatásaiból szeretnék biztosítani.

A település keleti része a jobb státuszú része Tápióságnak, azonban arculatilag ez a településrész szorul inkább fejlesztésre. A régi faluközpont (a község nyugati része) jóval lepusztultabb képet mutat, itt szükséges egyfelől a teljes rehabilitáció, másrészt a turizmusfejlesztés területe is egyben.

A községi **temető** fejlesztésre szorul, elsősorban a parkosítás a feladat.

Településfejlesztés érdekeit szolgáló közlekedésfejlesztés

Tápióság településfejlesztési koncepciójának közlekedési elhatározásai akkor szolgálják legjobban a község érdekeit, ha a már meglévő adottságokból következő előnyöket a lehető legjobban kihasználja, illetve a későbbiekben megvalósuló közlekedési fejlesztéseket a lehető legnagyobb mértékben tudja céljainak megfelelően befolyásolni.

A korábbi elképzelések között és a felülvizsgálat alatt álló településszerkezeti tervben is szereplő települési elkerülő út nem szükséges. A település kapcsolatai javítása érdekében ugyanakkor indokolt **Szentmártonkátá valamint Úri felé települési összekötő út** megvalósítása, oldva ezzel Tápióság viszonylagos elzártságát. Indokolja ezt az is, hogy az itteni munkavállalók könnyebb eljutása valósulna meg Nagykátá irányába.

Belső közlekedésfejlesztés részeként a **fatelepre irányuló teherforgalom elterelése érdekében** szükség van az Alsó-Tápión egy **közúti híd kiépítésére, fejlesztésére** a Szecsői út bevezető szakaszán, közvetlenül a település szélén kiágaztatva a ráhordást. Ezáltal a raklapüzem (Magyarország legnagyobb raklapgyára) jelentős teherforgalma áthelyeződne a község szélére, mentesítve ezzel a községközpontot a nehézgépjárművek okozta forgalmi terheléstől. A fejlesztés során a természeti állapot védelmére is tekintettel kell lenni.

A tömegközlekedést jelenleg a Volánbusz autóbusz járatai biztosítják. Ezek járatsűrűsége kedvezőtlen. Cél egy vállalkozói alapon működő **mikrobuzsos személyszállítási rendszer kialakítása** Tápiószecső, Tápióbicske és Nagykátá irányába. Ennek hatékony működtetésére nincs recept. Miután vállalkozói alapon működik, alapvetően a díjszabás határozza meg, hogy milyen kihasználtsággal tud működni. A nyereséges üzemeltetést biztosíthatja, ha több települési önkormányzat közösen kezdeményezi a buszjárat beindítását. Amennyiben közszolgáltatásként kerül üzemeltetésre akkor a településnek kell kigazdálkodnia a működtetéshez szükséges költségeket.

A hatékonyságot javítja, ha ez igényvezérelt jelleggel működő szolgáltatás, tovább javítható a hatékonyság olyan jármű alkalmazásával, ami nagyon olcsón üzemeltethető (például elektromos jármű - itt azonban szükséges töltő háttér is). Ezen felül szóba jönnek még az ún. közösségi szolgáltató rendszerek (pl.: Uber és társai), melyek alkalmazhatóságáról még vannak viták.

A Tápió mente településeiben hagyományosan nagy szerepe van a kerékpáros közlekedésnek. Ennek településeken belüli feltételei többé-kevésbé megvannak, azonban a településközi kerékpárút hálózat szinte teljességgel hiányzik. Cél egy a **térség településeit összekötő térségi kerékpárút**, amelynek **része Tápióság is**. A térség önkormányzatai között egyetértés van a Süllyás - Úri - Tápióság - Pánd - Tápióbicske - Tápiószentmárton - Farnos - Tápiószele - Tápiógyörgye térségi kerékpárút

kialakításában. Első feladat a szükséges tervek elkészíttetése és a lehetséges pályázati források felkutatása.

Javítani szükséges a település belső feltérési rendszerében fontos szerepet játszó gyűjtőúthálózat színvonalát, kapcsolati rendszerét ideértve az esetlegesen szükségessé váló szabályozási feladatokat is.

A település főutcáján található **buszmegálló, buszöblök** rendbetétele, környezetük műszaki és esztétikai fejlesztése szükséges.

Fejleszteni kell a település parkolási rendszerét. A meglévő intézmények és egyéb, forgalmat vonzó létesítmények esetében egységes szemléletű felülvizsgálat alapján kell keresni a megoldást, hogy a sok helyen csak szabálytalan - a forgalmat zavaró - módon megoldott (vagy megoldatlan) parkolás a lehető legnagyobb mértékben kiküszöbölhető legyen. Az intézmények egy része és az üzletek előtti területen rendezetlen a parkolás, melynek megoldása szükséges. A település turizmusfejlesztési céljával összhangban, a látogatók fogadása érdekében javasolt kijelölni illetve fenntartani gépkocsi **parkolás céljára területet**, amely a rendezvények idején és a rendszeres látogatások alkalmával is a vendégek rendelkezésére áll. A község egész területén feladat a parkolás rendezett biztosítása.

A településen szükséges a gyalogos forgalom biztonságos megoldása, a céljait legjobban követő gyalogos kapcsolatok és felületek kialakítása, illetve felújítása.

Természetvédelem, a települési környezet védelme

Tápióság egyik húzóágazata - a mezőgazdaság specializált fejlesztése mellett - a turizmus közép- és hosszú távon is. A turizmus fenntartható fejlesztése érdekében is alapvető, hogy mindeközben a település **ne élje fel** azokat az elsősorban természeti, továbbá épített örökségi **erőforrásait**, amelyek vonzerejét biztosítják. A **természetvédelemre**, az épített és a kulturális örökség értékeinek védelmére, a települési környezet védelmére a település kiemelt figyelmet kíván fordítani.

A természetvédelem terén alapvető cél aktívan részt venni a **Tápió-vidék természeti értékeinek megmentésére** irányuló programokban és együttműködni

- a Tápió Közalapítvánnyal,
- a Magyar Madártani Egyesülettel
- a Duna-Ipoly Nemzeti Parkkal (a Natura 2000-es területek kapcsán)

Ezek mellett feladat ebben a témában a teljesség igénye nélkül:

- a Gólyahír tanösvény felújítása
- a Madárbarát intézmények fejlesztése
- a Tápió-patak mederrendezés
- az Erdei iskola fejlesztése

A települési **környezetvédelem** feladatai keretében megoldandó az illegális hulladéklerakások felszámolása a település teljes területén, valamint a szelektív hulladékgyűjtés és a lomtalanítás hatékony megszervezése. Cél a Tápió patak **partjainak rendbetétele** és a folyamatos tisztántartása, gondozása. Civil összefogással megvalósítandó 2-3 hónaponként a patakpart és a tanösvény, valamint a turisták számára is vonzó helyszínek rendszeres takarítása, ami később akár bővíthető is.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a község területén található **építészeti alkotások védelmére**.

Európai Uniósi nemzeti vállalással összhangban cél a megújuló energiaforrások részarányának növelése. Ehhez a célhoz Tápióság is hozzá kíván járulni, ennek érdekében cél az **energiahatékonyság** fokozása, és a **megújuló energiaforrások** részarányának növelése. Cél, hogy megvalósuljanak a klímavédelmet és az energiahatékonyságot szolgáló fejlesztések, nőjön a megújuló energia termelésének és felhasználásának súlya és aránya úgy a helyi gazdaságban, mint a településüzemeltetésben és a háztartásokban.

Ehhez a települési célhoz rendelt feladat az önkormányzati intézményeknél energiahatékonysági beruházást megvalósítani. Pályázati források igénybevétele szükséges. Egyes intézményeknél már alkalmazásra kerültek megújuló energiaforrások. Az ifjúsági táborban már napkollektor működik 2010 óta, melyet pályázat útján valósított meg az önkormányzat.

A település jelenlegi gazdaságában a mezőgazdasági termelés, illetve a kiskertes művelés meghatározó. Ezek a tevékenységek jelentős zöldhulladékot eredményeznek, amelyek kezelése ma nem megfelelően megoldott. Cél a zöldhulladékok szakszerű gyűjtése, tárolása, illetve hasznosítása. Leginkább előnyös olyan hasznosítási forma megtalálása, amely az újrahasznosítás révén gazdasági haszonnal is jár, amellet, hogy környezetbarát módon biztosítja e hulladékfajta megsemmisítését. A településen keletkező **zöldhulladékok elhelyezésére** illetve hasznosítására koncepció kidolgozása szükséges. Ennek része a zöldhulladékgyűjtés megszervezése, **komposztáló** létesítése, illetve a környezetbarát megsemmisítés vagy tüzelőanyag előállítás.

A hosszú távra tervezhető fejlesztési célok közé tartozik a jelenleg lefajtott **termálvizes kút** majdani hasznosítása. Elsősorban a korszerű technológiákra alapozott fűtési célú hasznosítás (intézmények, lakosság), másrészt a település agráradottságaival összhangban az üvegházi kultúráknál történő hasznosítás a cél. A termálfürdő fejlesztés - a jelen gazdasági körülmények illetve a térségi konkurencia ismeretében - nem támogatott irány.

A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A fejezet azokat a társadalmi, gazdasági és környezeti adatokat illetve keretfeltételeket határozza meg, amelyekre a településfejlesztési koncepció hosszú távú céljai elérése érdekében tekintettel kell lenni, és a településrendezési eszközök ezekre hatással lehetnek.

Társadalmi alapadatok

A település területe 33,54 km², lakónépessége 2566 fő (2016). A lakónépesség másfél évtizedes távlatban történő alakulása viszonylag egyenletesnek mondható, melyben csupán kisebb mértékű, pár 10 fős csökkenések és növekedések állandó váltakozása jellemző. 2007 után egy nagyobb mértékű csökkenő tendencia kezdődött, s a település népessége az azóta eltelt években 160 fővel csökkent. A természetes szaporodás negatív egyenlegű, azaz minden évben kevesebben születnek, mint ahányan meghalnak, így természetes fogyás jellemző. A település vándorlási egyenlege is jellemzően negatív, vagyis egyre többen költöznek el, hagyják el a települést.

A fiatalok és az időskorúak állandó népességen belüli részaránya, valamint az öregségi mutató alapján Tápióság és környezete fokozatos elöregedést jelez, mely társadalmilag egy kedvezőtlen jelenség. Tehát fokozatos csökkenés figyelhető meg a 14 éven aluliak arányában, mely mellett a 60 évesnél idősebb korú népesség száma emelkedik. A korösszetétel nagyobb ingadozása mellett viszont a 15-59 éves korosztály részaránya közel változatlan.

A település iskolázottsági viszonyai nagyon kedvezőtlen képet mutatnak. A 18 évesnél idősebb népesség arányában, akik legalább érettségi szintű iskolai végzettséggel rendelkeznek, a település az ország, a régió, a megye és a járás átlagát is alulmúlja. Ugyancsak hasonló tendencia jelentkezik a 25 éves és idősebb népesség arányában, akik felsőfokú végzettséggel rendelkeznek. Ez az arány a településen 6,7%, mely közel megegyezik a járási értékkel. A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül kis mértékben alacsonyabb országos, és a járási átlagnál is. A településen élők jellemzően a környező településeken vállalnak munkát, a foglalkoztatott lakosság dominánsabb része, – 69,7%-a (2011) – naponta ingázik a lakó- illetve a munkahelye között.

Gazdasági alapadatok

A település történelmi hagyományai és földrajzi fekvése révén a mezőgazdaság meghatározó tényező. Az ipart tekintve a feldolgozóipar és az építőipar jelenik meg nagyobb súllyal a településen, a szolgáltatási szektorból pedig jellemzően az alap szolgáltatások köre érhető el. A mezőgazdasági ágazatban tevékenykedők száma az elmúlt másfél évtized során többszörösére emelkedett, a vállalkozások legnagyobb hányada, 25%-a ebben a nemzetgazdasági ágban működik. A mezőgazdaságban működő vállalkozásokat a nagyobb termelő egységek és az erdőgazdaság mellett még a családi vállalkozások és önfoglalkoztató őstermelők jelentik, akik foglalkoztatást – jellemzően – nem, vagy esetlegesen idényjelleggel végeznek.

Hangsúlyos arányát adják a gazdasági szerkezetnek az iparban működő vállalkozások. A legjelentősebb ipari ág az építőipar, mely a vállalkozások jelenleg második legnagyobb hányadát, 17%-át adja. Kiemelendő emellett a feldolgozóipar, melyben 20 db vállalkozás működik (számuk stagnál). Az építőiparban tevékenykedő vállalkozások száma az elmúlt 10 év alatt 15 db-bal emelkedett.

A vállalkozói aktivitás Tápióságon megyei viszonylatban alacsony intenzitású. Az ezer főre jutó regisztrált vállalkozások száma 2001-ben 52 db volt, míg Pest megyében 112. 2013-ban javult az arány, de a tápiósági 81 vállalkozás/ezer fő a megye 150-es értékéhez képest nagyon alulmaradt. A gazdasági szervezetek számán belül a településen 10 év távlatában a legnagyobb változást az egyéni vállalkozások és a Kft-k aránya mutatja.

Környezeti alapadatok

Az erdők a viszonylag nagy, összefüggő területeket alkotnak, többnyire a külterület északnyugati és középső részén helyezkednek el. A rét, legelő és nádas területek elsősorban a vízfolyások mentén helyezkednek el. A település jelentősebb közparkként is hasznosított területei: Piac-tér; Zrínyi u. és Thököly u. közti terület; Fő u. és Pesti út menti zöldterületek. Tápióság (rekreációs célú) zöldfelületi ellátottsága a település egészét tekintve megfelelő, de ezen belül a belterületi zöldfelületi ellátottsága alacsonyabb mértékű.

Az üzemi tevékenységből eredő légszennyezés néhány pontszerű forrása mellett alkalmasszerűen diffúz légszennyezés keletkezik szélsőségesen száraz és szeles időjárási viszonyok között is. A laza homokos feltalajú területek nagyrésze ugyan már erdősítésre került, de egyes irányokból még keletkezhet mezőgazdasági területekről származó porszennyezés a belterületen. A község levegőszennyezettségi állapota az utóbbi két évtizedben többé kevésbé folyamatosan javult.

A község hidrogeológiai adottságaiból következően sérülékenyek a helyi ivóvízbázisok, a felszín alatti vizek védelme kiemelt feladat, Tápióság területe a felszín alatti vizek védelme szempontjából is az érzékeny kategóriájába sorolt. A talajvíz szennyezésének legnagyobb forrása a kommunális szilárd és folyékony hulladék. az elmúlt években javult. A vezetékes vízellátás csaknem teljes körű és szennyvíz elvezetés is magas arányban van kiépítve, de még nem teljes körű. A szennyvízkezelés technológiailag magas szinten megoldott.

A község területét érintő patakok, kisvízfolyások közös jellemzője, hogy vízmennyiségük ingadozó. Természetes és mesterséges állóvíz (tározó, bányató, stb.) a területen nem található.

Tápióság és környékének kommunális hulladékgazdálkodása az Unió előírásainak megfelelő, a begyűjtött hulladék a Dömsödi térségi hulladéklerakó telepre kerül. A község rendelettel elfogadott hulladékgazdálkodási tervvel rendelkezik.

A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

A tervezés keretében csak két helyen történik új lakóterület-fejlesztés a településen, ezen kívül csak a jelenlegi kertvárosias lakóterületek átsorolása történik meg falusias lakóterületbe. A két új lakóterület kijelölésére a Szecsői út végén, valamint a Szentmártonkátai út elején, az út északi oldalán kerül sor.

Új vegyes terület fejlesztés néhány helyen tervezett. A 3114. j. út mentén a településközpont térségében, ahol intézmények illetve vegyes funkciójú területek találhatóak. Ezen kívül a déli településrészén az iskola területén, ahol egy kisebb területet lakóterületből sorol át vegyes területbe a terv.

Az új kijelölésű gazdasági területek a 3114 j. út (Szecsői út) északi oldalán, a 3114 j. út déli oldalán, az Úri út mentén, a Szentmártonkátai út mentén és a belterülettől keletre helyezkednek el.

A jelenlegi tervmódosítás új beépítésre nem szánt különleges területeket jelölt ki a Vásártér területén és a 3114. j. úttól délre. A hatályos tervben lehatárolt vízgazdálkodási területeket jelen tervmódosítás egy területtel bővíti a 3114. j. úttól délre, halgazdaság céljára.

Tápióság közlekedési kapcsolatainak javítása érdekében az alábbi fejlesztések tervezettek:

- az északi elkerülő út felülvizsgálata és törlése a jelenleg hatályos tervből,
- a közlekedési kapcsolatok fejlesztése Szentmártonkátai út és Úri út irányába.
- az M4 gyorsforgalmi úthoz a kapcsolatot a 31108 jelű úthoz csatlakozó, Gomba - Káva felé kiépítendő külterületi út biztosíthatja,
- a településen belüli és a Tápió-mente egyéb települései közötti kerékpárutak tervezése.

Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

Törekedni kell az utcaszerkezet, a tömb- és a telekstruktúra megőrzésére, amely meghatározza a település térarányait, a tervezett épületek léptékét. A szűk utcák esetében a szabályozási szélességek növelése indokolt. A fejlesztéseknél fontos az új létesítmények megfelelő építészeti eszközökkel való környezetbe illesztése (mérsékelt tömegalakítással, hagyományos arányrendszer-kialakítással, anyaghasználattal, stb.).

Az építetők befolyásolása a történeti hagyományok megőrzésére és az igényes építészeti kialakításra nehéz feladat. Ennek eszközei a településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet, valamint a helyi építési szabályzat. E dokumentumok a telekalakítást, tömegformálást, az épületek és az

utcaképek megjelenését szabályozzák. A másik eszköze a meggyőzés, amelyben nagy segítséget jelenthet az építészeti tervtanács létrehozása.

Tápióság épített értékei megőrzése érdekében olyan akciókat kell indítani (pl. pályázati rendszerben), amely az épületek felújítására ösztönözné annak tulajdonosait. A ma még védhető értékek esetleges fogyatkozása miatt fontos feladat a község megmaradt művi értékeinek szakszerű feltérképezése, majd a védelem lehetőségének és módjának meghatározása. Törekedni kell a nem országos jelentőségű, de még mindig meglévő karakteres, régi épületek és az általuk biztosított településkép értékeinek megőrzésére. Ezzel együtt azonban a védelem módját, mértékét lényegileg a település mindenkori anyagi lehetőségei fogják meghatározni.

A helyi művi védelem feltételrendszerének biztosítása szükséges, a védelem a szakmailag helyes szabályok megalkotásán túl csak a pénzügyi források mellérendelésével lehet hatékony.

Javasolt a településre vonatkozó digitális archívum létrehozása és folyamatos fejlesztése (térképek, tervek, foto dokumentáció, a telkek, út- és közműhálózat, épületállomány vonatkozásában).

A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

Az önkormányzat elsődlegesen a jogszabályokban meghatározott és előírt eszközökkel segíti a település fejlesztését. Így mindenekelőtt ide sorolhatók a tervezett fejlesztések megvalósításának jogi (és részben fizikai, illetve pénzügyi) lehetőségét megteremtő helyi jogszabályok, a képviselőtestület által hozott rendeletek (pl. szabályozási terv, építési szabályzat, vagyonrendelet, költségvetési rendelet stb.) Ezeket egészítik ki a jogszabályi kötelezettséget nem feltétlenül jelentő stratégiák, koncepciók, amelyek a társadalmi, gazdasági élet egy-egy részterületének fejlesztési irányait határozzák meg (pl. környezetvédelmi program, kulturális koncepció, sport koncepció, vagyongazdálkodási terv, stb.). A nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek körébe tartoznak:

- a szabályozási tevékenységek,
- településfejlesztési és -rendezési szerződések,
- ingatlangazdálkodás
- településmarketing célú tevékenységek,
- helyi kedvezmények biztosítása (magántőke mobilizálása érdekében)
- koordinációs és egyeztetési mechanizmusok kialakítása és működtetése

A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósulását szolgálhatja az önkormányzati vagyonnal (ingatlanokkal) történő hatékony vagyongazdálkodás. Ennek érdekében szükségessé válhat a vagyonelemek racionalizálása: a forgalomképes vagyon áttekintése és a vagyonelemek összevetése a fejlesztési célokkal. Ennek eredményeként egyes vagyonelemek értékesítésére illetve új vagyonelemek megszerzésére (megvásárlására) kerülhet sor, annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló vagyon a fejlesztési célok érdekében jobban hasznosítható legyen.

Az önkormányzat adópolitikája egyrészt a tervezett önkormányzati fejlesztésekhez szükséges saját erő biztosítása miatt fontos szempont, másrészt azonban a befektetésösztönzési és vállalkozástámogatási célok megvalósításának is fontos eszköze. Ennek érdekében továbbra is fontos szempont, hogy a helyi adók rendszere legyen kiszámítható, és az ne veszélyeztesse a vállalkozások működését. A nagyobb adóbevétel természetesen az önkormányzati gazdálkodás stabilitása szempontjából kívánatos, azonban ezt semmiképpen sem új adók bevezetésével vagy a meglévők növelésével célszerű elérni. Cél, hogy az új, lehetőleg nagyobb termelő vállalkozások településre vonzása, a turizmuságazatban a jövőben termelődő bevételek, illetve a már itt lévő vállalkozások megerősítése egyre jobban járuljon hozzá az adóbevételek növekedéséhez.

Az Önkormányzat a település területén tevékenykedő vállalkozásokkal kölcsönösen előnyös településfejlesztési megállapodások megkötésére törekszik. Ezen egyezségek célja, hogy a Képviselőtestület építési jogokat keletkeztető - településszerkezeti tervi, szabályozási tervi jóváhagyásáról szóló - döntései nyomán felértékelődő területek ingatlan-érték különbözetének egy része az Önkormányzat közcélú fejlesztéseire legyen fordítható. Az ilyenfajta Önkormányzat és magánbefektetők között létrejövő megállapodások megfelelő formáját jelenti a településrendezési szerződés. A megegyezések eredményeképp a település közcélra - pl. zöldfelület, parkolók, játszótér létesítése, intézményfejlesztés céljára - felhasználható telkekhez, ingatlanokhoz jut, esetleg a vállalkozó konkrét fejlesztést, illetve fejlesztési források biztosítását ajánlja fel.

A fejlesztési célok megvalósításáért felelő menedzsment szervezeti kereteit egyrészt az önkormányzat SZMSZ-ében rögzítettek szerint, az általános gyakorlatnak megfelelően a település polgármestere, képviselőtestülete és annak szakbizottságai adják, amely testületek egyben a szükséges döntési kompetenciával is rendelkeznek. A bizottságok egyben a társadalmi partnerség (nem kizárólagos) fórumai is, miután azokban nem képviselő tagok is közreműködnek, akiket a bizottság hatáskörébe tartozó kérdésekben a képviselőkkel azonos jogkörök illetnek meg. A társadalmi partnerek bekapcsolását biztosítja továbbá, hogy mind a képviselőtestület, mind a bizottságok nyilvános ülésein tanácskozási joggal vehetnek részt a különböző társadalmi szervezetek képviselői.

Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

A településfejlesztési koncepció tervezése számos olyan feltevésen alapszik, amelyek a jelenlegi információk birtokában helyesnek és megalapozottnak tűnnek, s így okkal alapozhatjuk rájuk a fejlesztési célokat és az azok elérése érdekében hozott intézkedéseket. Ugyanakkor részint az információk hiányos jellege miatt (pl. jelenleg még nem teljes körűen ismertek a 2014-2020-as időszak pályázati feltételei és kiírásai), részint a külső és a belső környezet (pl. gazdasági, szabályozási környezet) folytonos változásai miatt a célok teljesülése, az elvárt eredmények és hatások létrejötte nem tekinthető automatikusnak. A hatásmechanizmusokat számos olyan tényező befolyásolja, amit jelenleg nem vagy csak hiányosan ismerünk, illetve amelyek befolyásolhatósága a településfejlesztési koncepció megvalósítását menedzselő szervezet számára erősen korlátozott.

Mindezekből adódóan a koncepcióban lefektetett célok sikeres megvalósítása elképzelhetetlen egy olyan visszacsatolási mechanizmus nélkül, amely alapján a koncepció-alkotási folyamat minden pontján újból és újból beavatkozhatunk, elvégezve a szükséges korrekciókat. E visszacsatolást a monitoring rendszer biztosítja. Alapja a megvalósításra vonatkozó folyamatos adatgyűjtés, információgyűjtés, ami alapján ellenőrizni tudjuk, hogy a kitűzött célok irányába haladnak-e a folyamatok, várható-e a tervezett hatások elérése. Ha ennek során kiderül, hogy a szándékoltól eltérően haladnak a folyamatok, s a célok várhatóan nem, vagy csak részben teljesülnek, akkor a monitoring rendszer feltárja az eltérés okait is, s ezzel lehetőséget teremt a döntéshozók számára, hogy beavatkozzanak a folyamatokba. Az eltérés jellegétől és mértékétől függ a szükséges korrekciós intézkedés, pl. módosítani szükséges a tevékenységek menetét, a koncepció végrehajtásának mikéntjét, a szervezeti kereteket, a feladatokhoz rendelt erőforrásokat. Ha a korrekció a meglévő tervek keretein belül nem végezhető el, akkor a tervek, de végső soron a koncepcionális célok korrekciójára is sor kerülhet.

E logikából következik, hogy a monitoring rendszer elsődlegesen a koncepcióért felelős menedzsment eszköze a megvalósítás kontrolljában, ami csak akkor tölti be funkcióját, ha azt folyamatosan működtetik.

Az eredmények áttekintése és értékelése:

A településfejlesztési koncepció átható monitoringja: 2020-at követően kerül rá sor, amikor a következő EU tervezési és költségvetési időszakra kezd felkészülni a település. A monitoring tevékenység célja ebben a stádiumban a koncepció sikerességének áttekintése és az új tervezési időszak feladatainak meghatározása. Annak érdekében, hogy ne ebben a stádiumban szembesüljön a településvezetés az esetleges lemaradásaival, köztes időtávok beiktatása is javasolt.

Kétévente elvégzett monitoring: ezek a rövidebb időszakok kétéves bontásban újabb lehetőségeket nyitnak meg a település előtt. A kétéves periódus lezártaival áttekinthetők az elvégzett feladatok a koncepció szintjén. A monitoring célja, felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezet figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre, és összegezni az operatív szinten elvégzett feladatokat. Ebben az időintervallumban a monitoring feladata sokkal inkább a koncepció finomra hangolásának, azaz operatív feladatai végrehajtásának ellenőrzésére koncentrálódik. Szükséges a vonatkozó ágazati stratégiák esetleges megváltozásának nyomonkövetése, csakúgy mint az időközben elkészült járási, megyei, és - amennyiben releváns - az országos területfejlesztési, területrendezési tervek hatásának értékelése.